

14 Novæ Additiones ad D. Covarruvias

dum, ne scilicet per usuras fratrum fidelium substantiam usurparent ex effrenata illorum avaritia, ac fecerandi propensione; quemadmodum propter corumdem cordis durius liceit repudium, violata naturali indissolubilitate vinculi matrimonii, *Marth. cap. 19.* de quo Sanch. *de Marim. lib. 10. disp. 1. ex n. 4.* Petr. Greg. *n. 20.*

¹⁰⁸ Deinde cùm Deus sit omnium supremus, ac universalis Dominus, *Psalmo 23. Domini est terra, & plenitudo eius: orbis terrarum, & universi qui habitant in eo;* tale jus tribuere potuit Israhelites in infideliū bonis, ut per usuras illa liceat sibi quærerent, sicut concessum est ipsis & terram promissionis, ejectis possessoribus occupare, *Genes. cap. 15. & Egyptios in exitu spoliare, Exod. cap. 12.* Utrum Judai fecerantes infidelibus tunc peccarent, deduces ex traditis per Sanchez *sup.*

Ibi: *Nam et si mibi liceat bellum.*

¹⁰⁹ Supponitur bellum justum geri, & queritur an liceat hostibus sub usuris mutuare? Inficiatur cum D. Covar. communis, quam sustinet Vgo-lin de usur. *lib. 10. §. 2. num. 1.* Villalob. *Aiar. comm. opin. lit. V. num. 107.* Felician. *de censib. lib. 1. cap. 5. n. 17.* Petr. Greg. *parit Iw. Canon. lib. 3. tit. 5. num. 5.* Oppositum tenet, ac pluribus probat Leotard. *d. q. 98. num. 16. cum seqq.* Petr. Greg. *sup. num. 22.* Pro conciliacione distinguuntur potest, ut si hostes usurpa retineant, liceat in compensationem usuras ab illis exigere, alia non: qua distinctione utitur aliud agens Barbosa collectan. *cap. Pof miserabilem. num. 2. de usur.*

Ad Num. 8.

¹¹⁰ Summus Pontifex nequit dispensare, ut foenus licitum habeatur, & absque peccato possit exerceri. Cenc. *de censib. decif. 155. num. 5.* Azeved. *in l. 1. num. 48. tit. 6. lib. 8. Recop. Farinac. decif. 7. num. 2. Sayr. in Clavi Regia. lib. 3. cap. 10. num. 8. Didac. Per. in rubric. tit. 2. gloss. 1. vers. Tertiò, lib. 8. Ordin. Mol. *de just. & fur. tract. 2. disp. 304. num. 19.* Non enim Pontificæ potestati facultas dispensandi contra jus divinum permittitur Molin. *ubi proximè, & observo Practicar. cap. 31. num. 15.* Obstante videtur (si verum habet) quod refert Greg. Lop. *in l. 22. gloss. 1. tit. 12. p. 5.* nempe in Hispania quondam ex concessione Pontificis fecundis usum Iudeis permisum fuisse (sed hoc quod forum externum dumtaxat sustineri posset,) ut prænotatur *sup. n. 105.* Vide Jul. Clar. *verb. Vjura. n. 7.**

Ibi: *Idem respondendum esse censeo.*

¹¹¹ Non valet statutum, aut consuetudo exercitum fecerandi licitum efficere. Azeved. *sup. n. 51.* Cenc. *c. decif. 155. n. 3.* Farinac. *decif. 306. num. 1.* Barbosa ex pluribus collect. *cap. Quia in omnibus. num. 7. de usur. Leotard. cum aliis tract. de usur. q. 79. a num. 3. ubi de statuto, & q. 99. num. 4.* qui ait consuetudine feceratores à pecuniis excusari: arque *num. 5.* addit, quod ubi ambigitur, an contractus sit usurarius, ex consuetudine licitus haber poterit; sed si aperte usurari contineat, quæ jure divino prohibetur, nec lex, nec consuetudo illi derogare valebit, *cap. ult. de consuet. ubi Barbosa collect. n. 9.*

Ibi: *Posse Romani Pontificis privilegio.*

Hæc propositio sustinenda non est ex præmissis ¹¹² *sup. num. 110.* Nam Iudeis sicut Christianis usus fecerandi vetatur, ut caveretur *l. 1. tit. 6. lib. 8. Recop. ubi Azeved. n. 66.* Leotard. *q. 100. n. 32.* Greg. Lop. *in l. 22. gloss. 1. tit. 12. p. 5.* Petr. Greg. *Syntagm. lib. 22. cap. 3. num. 23.* Molin. & Jul. Clar. *ubi proximè, Barbosa cum aliis collect. cap. Pof miserabilem. num. 2. de usur.* Ipsi vero Hebrei falso opinantur, sibi licere in nos usuras exercere, juxta illa Deuteronomii *cap. 23. verba. Non feneraberis fratri tuo, sed alieno;* ut advertit Leotardus; nam illa legalis permisso jam expravit, sicut & cetera judicialia per legem Gratiae abrogata notentur, de quo *sup. lib. 1. cap. 17. n. 8.*

Unde non licet Principibus permittere, ut Ju-dæi foenus exerciseant, Molin, Azeved, & Jul. Clar. *ubi sup. eos tamen à peccato excusat Molina, si aliquando in eventu raro, ob magis malum, ac scandalum usurarios non coercent, & tolerant: imo Ecclesia Hebreos feceratores, eti foris sint, plectere potest, ac debet. Clar. ibidem, Petr. Greg. *sup. lib. 42. cap. 8. n. 15.**

Ad Num. 9.

Est præmittendum, usuram nedum in contractibus, sed etiam in ultimis voluntatibus intervenire posse, nec sustineri defunctorum dispositiones, quibus ad fecerandum occasio praebatur, cum nemo possit facere, quin leges, maxime naturalis, locum habeant in suo testamento, *l. nemo 58. de legat. 1. notant Leotard. de usur. q. 18. num. 1. Azeved. in l. 1. num. 53. tit. 6. lib. 8. Recop. Roderic. de ann. reddit. lib. 3. quest. 7. in fin. Joan. Grivell. decif. 149. num. 4. Cald. de empt. & vend. q. 29. num. 32.* Avendau. *de cœquend. mandat. part. 2. cap. 29. n. 9.*

De intellectu legis *3. §. ult. de ann. legat. ac 113 de legatorum usuris, novissimè Avendau. de censib. cap. 3. a num. 6. ac plenè Leotard. d. q. 18. per tot. ubi decem distinxit casus, quos præmissis aliquibus difficultate carentibus expendamus. Sed antea constitui debet cum D. Covar. regula universalis, ac communis, aut enim legatarius exigere valet quantitatē legatam, & tunc non teneri iussus testatoris de præstando annuo redditu donec illa persolvatur, quia mutuum tacitum, & usura latet: aut agere impeditur adversus hæredem pro sorte relicta, & talis disposicio observabitur, excusa usurarum labi. Ita Fachin. *controvers. lib. 6. cap. 72.* Sim de Prætis de interp. ult. volunt. lib. 2. interp. 2. dub. 2. n. 133. Roderic. *sup. q. 6. num. 8.* Peregrin. *de Fideicom. art. 11. num. 28.* Felician. *de censib. lib. 2. cap. 5. num. 1.* Cenc. *ed. tract. q. 44. num. 10.* ubi plures Leotard. *d. quest. 18. num. 7. 8. Avend. de censib. cap. 3. num. 8. 9. Cancer. *variar. part. 2. cap. 7. n. 36. cum seqq. Joan. Paul. Meli. de alim. cap. 48. n. 11. & 12.***

Hinc in primis ille casus venit decidendus, qui est tertius apud Leotardum, cum scilicet testator legat mille purè, jobens ut donec persolvatur quantitas, heres in singulos annos pro centenis sex legatario pendat: quæ species proponitur ab Ulpiano *in d. §. fin.* Et licet eo jure dispositio sustineretur intra legitimū modum, nam sic usuræ permittebantur; hodie tamen cum nullæ sint

Varias Resolut. Lib. III. Cap. I. 15

sint licite, legatarius nihil ultra sortem ex dilatatione solutionis poterit percipere, quia agens relictam quantitatē extorquere in judicio non prohibetur. Ita post D. Covar. *hic. Peregrin. sup. num. 78.* Caldas d. *cap. 29. num. 33.* Roderic. *num. 16.* Meli. *sup. num. 11.* ubi plures, Cancer. *ubi proximè, Leotard. num. 7. cum seqq.* ubi hanc sententiam contra adverfariorum tuerit, quam limitat *num. 14.* si legatarius ex mora hæredis incommodum senserit lucri cessantis, vel damni emergentis, quod etiam docet D. Covar. *vers. Quid si legatarius.* Accedit Fachin. *s. p. vers. Possumus cum legatarius.* Plot. *de in lit. jurand. §. 11. n. 18. 29.* Quod accipe usque ad concurrentem quantitatem.

¹¹⁷ Quartum adjungit casum Leotardus, si quis legat quingenta ad tempus præstanda eo gravamine, ut pecunia non solatā, ex die præmita hæres quadraginta annuas exhibeat legatario pecuniam nomine. Et quanvis non levis sit controversia, idem ac in præcedenti questione propter rationis paritatem resolvit D. Covar. *in præfensi.* cui accedunt Leotard. *cum aliis num. 17.* Cald. *num. 32.* Quia resolutio ut præcedens limitatur quoad intercessus lucri cessantis, aut damni emergentis.

¹¹⁸ Quintus expeditus à Leotardo casus de legato alternativo certe quantitatē semel solvenda, aut annua pensionis, quod procul dubio subsisteret, cum legatarius agere nequeat præcisè ad sortem. D. Covar. *inf. vers. Eadem projecto ratione,* Leotard. *cum pluribus num. 18.* Meli. *n. 13.* Cancer. *sup. num. 38.* Avendau. *de censib. cap. 3. a n. 6.*

¹¹⁹ Sextus subjungitur, quando parens pro legitima mille relinquent gravat hæredem, ut dum non solverit, annuam præster filio quantitatē: quæ dispositio non sustinebitur, cum hic valeat summa principalem statim exigere, nisi aut in hæreditate paterna res fugientia existant; nam loco fructuum, qui illi ex legitima debentur, jure redditū percipiet: aut si ex dilatatione solutionis damnum filius patiatur; nam quantum sua interficit, poterit in pensionibus annuis capere. Leotard. *n. 19. 20.* Merlin. *de legitiim. decif. 29. n. 3.*

¹²⁰ Occurrit septimus, quies testator jubet dari Titio mille post biennium, & quod interim octoginta, vel centum pro singulis annis legatario solvantur: hic nullum usuræ periculum adest, cum Titius ante tempus agere non valeat, nec testator prohibeat legare centum pro unoquoque anno, & postea mille, transacto biennio. Leotard. *d. q. 18. ex num. 23.* Cald. *de empt. cap. 29. num. 6.* Sesse decif. 68. num. 46. Roderic. *de ann. redditib. lib. 3. q. 6. num. 27.* Felician. *sup. lib. 2. cap. 5. num. 6.* Surd. *de alim. tit. 8. o. 29. num. 6.* Meli. *cum multis num. 12.* Sed si ultra biennum exactio differatur, legatario non licebit assignata excipere pensionem, nisi ratione justi interesse. Farinac. *decif. 447. part. 1.*

¹²¹ Subsequitur octavus, si testator certam legaverit quantitatē ad tempus quo hæres voluerit, cum onere ut interim redditum legatario in annos singulos tribuat, defuncti voluntas observabitur absque usuræ labi, quia legatarius petere summan relictam non valebat. Felician. *sup. num. 3.* Leotard. *num. 23.* Grivell. *d. decif. 149. num. 10.* Cald. *ubi proximè, Roderic. num. 6.* Menchac. *de success. creat. lib. 1. §. 9. num. 24.* consentit D. Covar. *vers. Eadem projecto.*

¹²² Nonus constitutus, ubi relinquuntur certa quantitas in bonis hæreditariis tradenda, ita ut

dum non traditur, annua pensio solvatur, quæ licet percipitur loco fructuum, quos res legata ferrent. Leotard, cum aliis *num. 32. 33.* ubi limitat si pensio respectu fructuum sit excessiva, que restriktio dubia redditus ex eo, quod legatum itud, eti quantitatē sonet, verè non legatur pecunia, sed bona, in quibus mutuum consistere nequit, & consequenter nec usura, ex diës *sup. num. 25.* quod ipse Leotardus agnosces inquit, *Salem pensio injuncta est.* Verum nec injunctiani teperit arbitror; nam testator pro libito de bonis suis disponens, potest gravare hæredem, ut alii tribuant quicquid ipse julferit; unde eti res prorsus forent steriles, in quibus quantitas legata solvi deberet, posset velut in penam constringere hæredem, in traditione mora commissā, ut annuam summam legatario præstaret, quam ex voluntate defuncti pro parentia rerum hæreditarium, quibus potuit hæres, absque usura, & iniustitia vitio legatarius acciperet.

Decimus, & ultimus adjicitur casus, quoties ¹²³ legatur certa quantitas, ut per hæredem utiliter expensa in empione census, fundi, vel alterius rei frugiferæ, fructus legatarius lucretur, eā clausulā, ut donec res comparentur, hæres annuatim pendat ad rationem quinque, vel sex pro centenis, quod nullo iure illicitum consebitur. Gratian. *discept. cap. 400. n. 38.* Pacific. *de Salvian. inspe. 5. cap. 4. n. 387.* Leotard. *d. q. 18. n. 34.* Scaccia. *de commerc. §. 7. glo. 2. num. 55.* Merlin. *de legit. decif. 29. num. 1.* Meli. *sup. n. 16.*

Vers. *Quid si legatarius.*

Decemur huc quod sèpè repetitum relinquitur, ¹²⁴ nam quoties legatarius ob moram hæredis sustinet detrimentum damni emergentis, aut lucri cessantis, indistinctè poterit annuam quantitatē à testatore assignatam, quatenus correspondet justo interessu, percipere: nec refert an possit exigere, necne legatam pecuniam legatarius, de quo *sup. num. 116. 117. & 119.*

Vers. *Sed ubi legatarius.*

En pars posterior distinctionis traditæ *sup. 125 num. 115.* & exempla habes *num. 118. 120. 121.* Cum legatario liceat percipere redditum annuum ex voluntate testatoris, quoties nequit relictam quantitatē in judicio exigere, in dubium potest revocari, an idem juris sit si legatarius omnem adhibuerit sollicititudinem, sua actione deducta, nec jus suum consequi potuerit ob judicis iniuritatem, adversarii potentiam, aliamve rationem? Videtur affirmativè respondendum, cum hoc casu cesseat, sicut in illo, suspicio usurarum ex mutuo tacito; quandoquidem legatarius non ultrò penes hæredem pecuniam legatum relinquens, in quo usuraria pravitas consistit, & latet, ut notat Leotard. *num. 24.* cui suffragatur resolutio communis de vidua exigente, quæ extat *sup. num. 64.*

Vers. *Eadem projecto ratione.*

Hæc species proponitur à Consulto in *l. 3. 126. §. ult. de ann. legat.* ut ibi observavit Cujacius, de qua supra actum, *n. 121.*

Ex prænotatis definiri potest, quid si fœminæ duo millia testamento quis reliquerit pro dore, ut Religionem

16 Novæ Additiones ad D. Covarruvias

Religionem ingrediatur, gravato hærede, ut quod ad illa solverit, centum pendat annuatim, an illa monasterium ingressa sub spe futura numerationis, annua quantitas licet capi possit? Viderit quod non, cùm monasterium ad sortem agere non impediatur, juxta regulam superius traditam, num. 115. Sed aliud est tenendum ex dictis num. 124. quoniam pro justo interesse penitus sine crimine capit; sustinet enim monasterium dampnum emergens, dum moniali exhibet alimenta; & lucri cessationem, quia dotes monialium otiosae non existunt, sed utiliter collocatae in censu frequenti emptione, vel aliter, utilitatem reddunt communitatì.

117 Cui resolutioni adstipulatur Barbos. collect. cap. Salubriter, num. 6. de usur. dum docet, decisionem ejus constitutionis procedere etiam in matrimonio spirituali, ita ut si qua mulier, promissa per parentem, vel alium dote, professionem emiserit, monasterium, dum solutio differtur, possit & fructus pignoris accepti lucrari, & consequenter de certa quantitate annuatim solvenda pacisci. quod utique ex voluntate testatoris procul dubio licebit.

S U M M A R I U M.

- 1 Tutores Jure Civili pecuniam pupillarem utiliter expendere, seu fænori dare tenebantur.
- 2 An transeat hac obligatio ad hæredes tutorum.
- 3 A quo tempore tutores cogebantur usuras pecuniae pupillare.
- 4 Solvent usuras pupillares, donec bona administrationis retinent.
- 5 Hoc prescribitur, si diu rationes dominus exigere omisserit.
- 6 Usuras quas tutores solvere compellebantur.
- 7 Quando non licebat tutoribus pecuniam pupillarem sub usuris mutuare.
- 8 Usura pupillares bodie sublatæ sunt, nec eas exercere pietatis prætextu licet.
- 9 Tutor qui otiosam habet pupillarem pecuniam, quomodo damnetur.
- 10 Quid probare debet minor: & an cogatur solvere interesse pro pecunia, quam a debitoribus non exegit, ibid.
- 11 Tutores in Hispaniâ quomodo ad interesse damnentur.
- 12 Idem in curatöribus minorum ac in tutoribus quoad usuras, vel interesse observatur.
- 13 Si testator, qui tutorem dedit, eum liberum esse carerit ab eo, quod tutela judicio deberet, non damnabatur ad usuras seu interesse, nisi pecuniam in propriis usus verterit.
- 14 Utrum licet sic societatem contrahere, ut unus nulli periculo se exponens, lucrum percipiat? qui disputeret.
- 15 Societas contrahi potest, ut unus pecuniam, alter operam impendat, & commodum, & dampnum aquis portionibus inter eos dividatur, & in dubio sic diviso fieri debet.
- 16 In hac societate quomodo quisque periculum sufficiat.
- 17 In ipsa societate non communicatur capitale.
- 18 De iustitia ejus societatis qui egerint.
- 19 In prefata societate surum capitale dividatur, & num. 20.
- 20 Contractus societatis celebratus creditur, et si

dicatur socius pecuniam mutuo dare ei, qui operam est adhibitus.

- 22 Conferenti pecuniam ad societatem non licet convenire, ut lucrum commune sit, & dampnum ad socium solum spectet: nec quod pars capitalis semper salva sit, altero socio periculum suffinet, si totum capitale extinguitur, & n. 23.
- 24 In societate qualiter equalitas servanda, & an valeat pactum, ut lucrum sit commune, & ad unum ex sociis duntaxat dampnum spectet.
- 25 Inter socios fraternitas quadam contrahitur, propter quam non convenientur, nisi quatenus facere possint.
- 26 Utrum sociis non equaliter conferentibus, pactum sit licitum, quod lucrum pro virili distributur equaliter.
- 27 Qui plus confert ad societatem industria, & labore, plus ex lucro percipere debet, & è contra qui minus confert.
- 28 Sociis adhibentibus cunctis operam, ac industria, non attenditur ad divisionem, an unus magis laboris & industria impenderit: & quid si filii unius ex sociis laborarent, remissive.
- 29 Pacta inegalitatis in societate sustinentur, nisi de ipsorum iniquitate constet aperte.
- 30 In societate expressa bonorum omnium quomodo divisio facienda.
- 31 In hac societate non inspicitur quis ex sociis plus consumperit in necessariis, aut si plus sis incuratus.
- 32 Filia unius socii omnium bonorum an dos ex bonis societatis communibus constituenda?
- 33 Obi unus ex sociis pecuniam, alter operam adhibet, quid operetur pactio, ne hic de damno teneatur.
- 34 Quid si idem pactum adjiciatur in favorem conferentis pecuniam.
- 35 Lex Si non fuerint, §. Ita coiri, & pro socio, intelligitur, & exponitur.
- 36 Societas surum licet ita contrahi possit, ut pecuniam exhibens nullum periculum subeat, & annuam quantitatem percipiat, & num. 37. 38. 39.
- 40 Pacta iniqua societatis arbitrio boni viri ad equalitatem reducuntur, etiæ damnificatus afferre se donare.
- 41 De nautico fænore apud Romanos.
- 42 Capitis Naviganti, de usur. referuntur Interpretates.
- 43 Dictum caput Naviganti, interpretatur, & num. 44.
- 45 Quando licet credere pecuniam, vel merces, constringendo debitorem ut certam solvat ultra sortem quantitatem pro periculo nautico, quod creditor sustinet ultrone.
- 46 Hadriani intellectus ad caput Naviganti, relictus.
- 47 Utrum qui pecuniam dedit ad nauticum fænum, teneatur restituere quod pro periculo acceptit, & n. 48. 49. 50. & 51.
- 52 Opponitur resolutioni argumentum, & solvit.
- 53 Nauticum fænum an Jure Pontificio sit sublatum?
- 54 Precio pro asecurazione in nautico fænore licet percipitur, quanquam asecurator operam nullam adhibeat.
- 55 Utrum licet pro fidejussione pretium percipere? & num. 56. 57. 58. & 59.
- 60 Fidejusso.

Varias Resolut. Lib. III. Cap. II. 17

CAPUT II.

Ad Num. 1.

Tutoribus quondam Jure Civili non solum tñcuit, sed etiam incubuit pecuniam pupillarem dare fænori, ita ut totius quantitatis, quam ratione administrationis perceperint, nisi alias utiliter collocarent, usuras penderet judicio tutelæ cogerentur leviores juxta regionis consuetudinem; l. Tutor qui 8. §. Sed si negavit, vers. Ex ceteris, l. si tutor constitutus 16. cum similibus, & administrat. tutor. Molin. de just. & jur. tract. 2. disp. 22. 4. n. 17. Tuschi. lit. V. concl. 442. n. 34. Petr. Greg. Syntagm. lib. 13. cap. 10. n. 10. Leotard. tract. de usur. q. 20. n. 2. Cujac. ad tit. C. de usur. pupill. Guttier. de tutel. part. 2. cap. 9. n. 45. Escobar de ratiocin. cap. 14. n. 6. vers. Et hoc necessitas, Osuald. lib. 15. cap. 19. ad fin. Baæza de decim. tutor. cap. 2. n. 92. 94. Ayora de partition. part. 1. cap. 4. n. 22. Barb. collect. l. 24. n. 15. C. de adm. tut.

Hac tutorum obligatio similiter in hæredes transit, si administrationi se immisceant, aut petere pupillo curatorem, seu tutorem omittant, d. l. Tutor qui, §. Pecunie, l. Cum offendimus 4. §. Usuras, de fidejusso. tutor. Tuschi. ubi proximè, Guttier. n. 2. l. Baæza n. 95. Iodoc. Damouder. de patrocis. pupil. tit. de interess. pupil. n. 46. Leotard. num. 13. Hermos. in l. 10. gloss. 4. n. 227. sit. 1. p. 5.

Ibi: Statim acceptâ tutelâ

Usuras pupillares non computabantur in tutorem à die suscepit munera, sed post semestre, quod illis conceditur, ut pecuniam tuti, ac utiliter possint collocare: deinceps singulis annis bimestri usuris tutor non oratur, ut creditam pecuniam exigat, & iterum fænori tradat, d. l. Tutor qui, §. Usura, d. l. Si tutor constitutus, Cujac. observat. lib. 5. cap. 12. Osuald. ubi sup. Escobar n. 4. Guttier. n. 27. Baæza n. 96. Hujusmodi dilatio denegatur tutori in propriis usus clam, & illicite pecuniam pupillarem expendiunt, d. §. Usura, Cujac. ubi proximè. Curfus vero usuraram, finitâ tutelâ, non suspen-ditur, sed usque ad restitutionem bonorum tutelæ persistit, d. l. Tutor qui, in fin. l. Lucius Turius 47. §. Quasitum. de admin. tutor. l. 1. §. ult. de usur. Cujac. ad tit. Cade usur. pupill. Leotard. ubi proximè, Guttier. n. 20. Pichard. in §. Tutores, n. 16. Inf. de oblig. que ex quasi cont. nasc. ubi limitat num. 18. si tutor ab administratione se abstineat, l. 29. §. 1. de adm. tutor.

Est observandum quod si is, cuius bona admis-travit tutor, viginis annis omiserit rationes exigere, ac reliqua petere, presumitur usuras remissive à quo tutela finita est, l. Maximè 30. de administ. tutor. l. Cum quidam 17. §. 1. de usur. Leotard. d. q. 20. n. 22.

Ibi: Nec iudicetur tenebitur tutor.

Ubi tutor clam pecuniam pupillarem in propria vertebat usus, onerabatur omnium gravissimâ usurâ, nempe centesima sic dicta, quia singulis mensibus centesima sortis pars exsolvebatur ad rationem unius pro centenario, quæ sicut aliae omnes, hodie abolevit, Tuschi. sup. n. 34. Leotard. ubi proximè, Pichard. n. 14. Cujac. ubi pronups. Ayora n. 30. Roder. de am. reddit. lib. 3. cap. 10. n. 2.

Illa vero facultas, & necessitas pecuniae pupillaris fenerandæ ita est temperata, ut si ex fructibus bonorum tutelæ pupillo alimenta possint ex-

C hibeti,